

Categorie

- Tolerenen
- Waarderen
- Inzetten

Tag

- leren over taal
- taalprofiel
- aandacht voor vorm
- thuistaal als opstap
- welbevinden
- talenbeleid
- talensensibilisering
- ouderbetrokkenheid

Doelgroep

- eerst graad
- tweede graad
- derde graad

Duur

- 5 à 10 minuten ⌚
- 1 lestijd 🕒
- meerdere lestijden 🕒🕒
- project 📅

Korte beschrijving activiteit:

Boor de taalrijkdom van je leerlingen aan. Zet hun talenkennis in om de opstap naar het Nederlands te maken. Dit is verhelderend voor de leerlingen. Natuurlijk beheers je niet alle talen die in je klas vertegenwoordigd zijn. Maak daarom gebruik van technologie om een handje te helpen. Als leerlingen hier zelf mee leren omgaan, hebben ze een uitgebreide toolkit bij de hand om hun taalvaardigheid te vergroten. Om hier optimaal van te profiteren, moet hun metalinguïstische vermogen al redelijk ontwikkeld zijn. Daarom zijn deze toepassingen vooral geschikt voor de bovenbouw.

Er zijn websites en apps die handig zijn om:

- **te vertalen.** Niet meer enkel woord voor woord, ze maken ook slimme vertalingen die de context in rekening brengen.
- **lidwoorden te bepalen.** In talen vind je nauwelijks samenhang tussen de lidwoorden die bij zelfstandige naamwoorden horen. Vaak ontbreekt elke logica. Hierdoor zijn lidwoorden een van de moeilijkste taalelementen om te verwerven.
- **woorden en uitdrukkingen op te zoeken.** Apps en websites zijn hier efficiënt voor. Leerlingen hebben sneller een computer of smartphone bij de hand dan een woordenboek.
- **grammatica bij te schaven.** Twijfel over constructies of grammaticale vormen aanpakken? Schrijfhulp? Ook dat vind online.

Materiaal en voorbeelden:

Welke apps en websites zijn er zoal?

Vertalen

- Met de vertaalapp [Microsoft Translator](#) kun je vertalen door woorden en zelfs hele zinnen in te tikken. De app vertaalt ook ingesproken berichten en afbeeldingen. De vertaling komt meteen. De app heeft bovendien functies waarmee je kunt tolken. Dat is praktisch om in te zetten in de klas en bij oudercontacten.
- Maak gebruik van [DeepL](#) om lange stukken tekst te vertalen. Het levert een kwalitatief beter resultaat dan het bekendere Google Translate.
- [Reverso Context](#) is een goede zoekmachine voor vertalingen in context. Vraag woorden en uitdrukkingen op in een context. Dat levert rijkere vertalingen op en schaaft de taalvaardigheid van de gebruiker bij.

Lidwoorden

- Laat de leerlingen gebruikmaken van de [DeHet-app](#). Zo besteden ze meer aandacht aan de lidwoorden en slijpen ze gemakkelijker in. Voor het Frans bestaat trouwens de LeLa-app. Zo kun je de Nederlandse en Franse lidwoorden vergelijken. Deze apps hebben ook extra's: een spelletje om te oefenen, een map om je favorieten te

bewaren, betekenissen, lijsten met afleidingen, ...

- Op woordenlijst.org staat de Woordenlijst Nederlandse Taal, ook bekend als het Groene Boekje. Bij zelfstandige naamwoorden staat het lidwoord erbij.

Woordenboeken

- De taalapp van Mijnwoordenboek bundelt een woordenboekaanbod in één app, onder meer een gewoon woordenboek, een rijmwoordenboek, een puzzelwoordenboek, een spreekwoordenboek, een synoniemenwoordenboek... Je vindt er ook een werkwoordvervoeger voor Nederlands, Duits, Frans, Engels en Spaans. De app hoort bij de website mijnwoordenboek.nl die soortgelijke toepassingen heeft.
- Het [combinatiewoordenboek](#) verzamelt gangbare vaste verbindingen tussen zelfstandige naamwoorden en werkwoorden in het Nederlands. Je krijgt er ook telkens een voorbeeldzin met die combinatie. Zelfstandige naamwoorden en werkwoorden combineren is moeilijk voor niet-Nederlandstaligen.
- Beeldwoordenboeken bieden ook ondersteuning doordat ze visualiseren. [Badabada](#) bevat meer dan 1000 prenten met de beschrijving ervan in twee talen.

Grammatica

- De [visuele grammatica](#) verheldert grammaticale moeilijkheden in beelden, zonder de regel. Dit biedt visuele houvast.
- Laat leerlingen gebruikmaken van woordenlijst.org als ze twijfelen over verkleinvormen, meervoudsvormen, trappen van vergelijking, samenstellingen, enz.

Meer info en bronnen:

- *Effectieve didactiek. Twaalf bouwstenen voor een effectieve meertalige didactiek in de klas.* Geraadpleegd op 11 januari 2021 via www.brusselvoltaal.be/sites/brusselvoltaal/files/2021-01/Effectieve%20didactiek%20in%20meertalige%20klassen%20van%20het%20lager%20onderwijs%20%281%29.pdf
- *Werken met sleutelwoorden.* Geraadpleegd op 11 januari 2021 via https://metrotaal.be/content/4-de-klas/1-een-veilig-en-positief-klasklimaat/af_werken_met_sleutelwoorden-def.pdf
- *ICT-toolkiezer OCB.* Geraadpleegd op 11 januari 2021 via <https://www.klascement.net/downloadbaarlismateriaal/106682/digitale-tools-kiezen/>